

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Основна цел на проект „Разработване на Индекс за измерване на състоянието на публичното управление в България“ беше създаването на постоянно действащ механизъм за оценка на качеството на публичното управление и ефективността на публичните политики на базата на методология, разработена и тествана от екип на Катедра Публична администрация на СУ. Освен за подобряване на знание за управлението и управленските практики резултатите от проекта ще допринесат и за позиционирането и утвърждаването на Публична администрация като „изследователска катедра“.

Публичното управление е поставено и под постоянен натиск за повишаване на ефективността и ефикасността на управлението и публичните политики. Оценката на публичното управление и политики спомага за повишаване на прозрачността и отговорността на публичното управление. На този фон, създаването на различни индекси и други обобщени измерители на качеството на управлението и публичните политики добива все по-широка популярност в световен план. Тази тенденция е подхранена от повишеното желание за гражданско участие и контрол, влиянието на световните финансови институции, глобализационните процеси, улеснения достъп до информация и отворени данни. На този фон опитите за създаване на комплексни индекси за ефективно управление и политики в България са оскъдни. Заслужава да се отбележи пионерската роля в това отношение на Прозрачност без граници, Институт за пазарна икономика и други неправителствени организации. Извън това разработените системи за индексирание и проследяване на тенденции остават слабо познати за широката общественост и дори администрацията.

Съответствие на резултатите с поставените в проекта цели

Изпълнението на проект за разработване на Индекс за измерване на състоянието на публичното управление в България е част от стратегическото позиционирането на Катедра Публична администрация като научно и същевременно изследователско звено на СУ. В съответствие със стратегическите цели за пълноценно използване на колективния научен потенциал на катедра „Публична администрация“ и доказвания във времето стремеж на създаваната повече от 20 години общност от съмишленици за по-качеството публично управление и ефективни публични политики в проекта бяха заложени три основни изследователски и практико-приложни цели:

ТЕМАТИЧЕН ПРОЕКТ
НА ТЕМА:

РАЗРАБОТВАНЕ НА
ИНДЕКС ЗА
ИЗМЕРВАНЕ НА
СЪСТОЯНИЕТО НА
ПУБЛИЧНОТО
УПРАВЛЕНИЕ В
БЪЛГАРИЯ

РЪКОВОДИТЕЛ:
ГЛ. АС. Д-Р ЕЛЕНА
АНГЕЛОВА КАЛФОВА-
ВОЙНОВА

ДОГОВОР № 80-10-35/
17.04.2018

ОБЩА СТОЙНОСТ:
8300 ЛВ.

1. Разработване на индекс за състоянието на публичното управление в България;
2. Промотиране на индекса в публичното пространство;
3. Създаване на научно-изследователски образ на катедра „Публична администрация“.

Заложените главни цели бяха изпълнени, а ефектът от резултати ще продължи да се търси и след процеса на формално отчитане на проекта. Тези цели отговарят както на обществената потребност от повишаване на качеството на публичните политики и публичното управление, така и на идентифицираната от членовете на Катедра Публична администрация нужда от по-настойчивото утвърждаване на звеното като „изследователска катедра“.

За изпълнението на целите гарантират качествено изпълнените задачи по проектното задание, в това число:

Беше осъществен подробен преглед на използването на количествените методи за оценка на публичното управление от страна на български и световни експертни организации;

Разработи се и се верифицира специфична изследователска методика за оценка на състоянието на публичното управление в България;

Разработиха се източници на информация за индикаторите, включени в оценката на състоянието на публичното управление в България;

В ход е оповестяване на създадения индекс пред научната общност в сферата на Публичната администрация и управление;

Използвани са количествени и качествени методи за анализ и оценка. Те са осъществени са от петима изследователи от катедра „Публична администрация“, които работят и имат публикации и проекти в областта на настоящия проект. Те бяха подпомагани и от докторанти и студенти в Катедрата. Катедреният съвет участва в провеждането на проекта като обсъждаше и даваше предложения за подобрието му на всички етапи от неговото осъществяване. Членовете на катедра „Публична администрация“ и докторантите към нея имат основна роля при разработването на изследователския инструментариум и при приемането на анализа върху изследователските данни. Студенти от магистърската степен бяха включени в дейностите за събиране на емпирични данни и други организационни и помощни дейности.

В методологическо отношение проектът отговори на два проблема. Първият от тях е свързан с ограниченото използване на количествените изследователски методи за целите на публичното управление и публичните политики в България. Вторият проблем, на който проекта отговори, е свързан с недостатъчното използване на колективния научен потенциал на катедра „Публична администрация“. Тя се състои от експерти в областта на публичното управление, които са натрупали достатъчна компетентност за участие в процеса на публичните политики. Колективната им, целенасочена работа върху разработването и измерването на индекс за състоянието на публичното управление в България, им позволи да обединят капацитета си и да създадат синергична полза за себе си (чрез промотирането на експертния потенциал на всеки от тях), за Университета (чрез създаване на публична представа за изследователския му потенциал), за публичното управление в страната (чрез научната оценка за състоянието му и разпространяването ѝ в обществото).

Изпълнение на дейностите по проекта съгласно работната програма

Конкретните дейности, които бяха предвидени за успешно изпълнение на проекта отговарят на многопосочните му цели, включително тези, които са свързани с прякото включване на студентите в магистърска степен и докторантите в изследователска и практико-приложна дейност, бяха осъществени успешно:

Разработване на методика за кабинетно проучване – бяха подготвени въпросници, бланки, таблици и писмени насоки за провеждане на деск ризърч

Подбор на студенти – магистри и докторанти, за участие в кабинетното проучване – бяха включени докторантите Любомира Димитрова, Мариела Йорданова, Лилия Еленкова и Ангел Ковачев, както и студентите в Магистърска програма „Оценка на политики и оценка на въздействие“ - Георги Георгиев, Златка Димитрова, Ивон Каменова и Вероника Слишкова.

Разработване на методика за фокус-групи и бяха подготвени методики и сценарии за две фокус групи – едната с представители на научната общност (във формат разширен Катедрен съвет, с представители на катедрите по социология, европеистика, политология и библиотечно-информационни дейности) и втората с представители на практиката – експерти от общините,

Министерски съвет, Институт по публична администрация, Институт за пазарна икономика и др. Групите бяха подготвени отново в същия състав в края на изпълнението на проекта, като в допълнение беше проведена и фокус група със студенти и докторанти.

Провеждане на фокус-групи – през май месец бяха успешно проведени първите двете запланувани фокус групи, вторите три се осъществиха през ноември

Разработване на методика за оценка на публичното управление в България – преди конкретните количествени и качествени изследвания за съдържанието на индекса беше разработена предварителна (работна) методика

Преглед на съществуващите източници на информация (с участие на студенти) – бяха идентифицирани над 100 индекса и системи за мониторинг и оценка на управление и политики. 22 от тях бяха изследвани в детайли (виж Приложение)

Разработване на допълнителни източници на информация – бяха изработени бази данни с изключително широка статистическа информация на национално, поднационално, регионално и международно равнище.

Разработване на методика за експертна оценка – беше изготвен въпросник за експертна оценка на основа на идентифицираните области и индикатори.

Провеждане на експертната оценка – бяха получени 10 експертни карти, които значително подобриха качеството и потенциалната ефективност на индекса.

Апробация на индекса – в ход е пилотно провеждане на теренно изследване за набиране на първична информация по подготвения въпросник (виж Приложение)

Подготовка за създаване на електронен сайт за разработения индекс – сайтът е в процес на изготвяне, той е структуриран интерактивно и разбираемо за всички потенциални потребители

Подготовка и издаване на научни публикации – като резултат има една издадена статия, една за предпечат и една на етап рецензия и научен и езиков редактор (виж Приложение)

Обосновка на извършените разходи по проекта

Част от дейностите бяха изпълнени от участниците в проекта – петима от членовете на Катедра Публична администрация. Те са специалисти не само в прилагането на конкретни научни и изследователски методи, но покриват достатъчно широко тематичните области, които обхващат целите на проекта – теорията на управлението, доброто управление, стратегическото позициониране, целеполагане и приоритизиране, публичните политики, мониторингът и оценката на публичното управление и политиките, регионалните измерения на управлението, местното самоуправление, дефинирането и постигането на публичния интерес и др.

В допълнение бяха използвани външни експертни оценки на национални и международни специалисти в оценката и мониторинга на управлението и политиките за приложимостта и апробирането на методологията и индекса и допълнителни организационно – помощни дейности.

Обобщение на постигнатите научни резултати от проекта

Едва ли приложимостта на един публичен индекс за добро управление и ефективни публични политики се нуждае от специална обосновка. Резултатите от проекта са насочени към няколко основни групи ползватели:

- Академичната общност, ангажирана в теорията на управлението и публичните политики;
- Студентите по публична администрация и други управленски специалности от програмите за трите образователно-квалификационни степени.
- Органите на управление и администрацията на централно, местно и регионално ниво.
- Граждански организации, медии и всички, за които въпросите на доброто управление и ефективните и ефикасни публични политики и конкретният индекс представляват интерес;

Разпространение на резултатите:

5.1. За тематични проекти и проекти за подкрепа на докторанти:

Списък на публикациите в нереферирани списания и сборници

Калфова, Е. Качеството на управление – основен фактор за реализирането на регионалната политика, в Калфова, Е. Петров, С. съст. Накъде сме тръгнали? Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на професор д.п.н. Тодор Танев, УИ, С. 2018 (виж Приложение)

Коцева-Тикова, М. Регионална оценка на просперитета и социалния прогрес, в Калфова, Е. Петров, С. съст. Демократичност, децентрализация и публичен интерес. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на доцент д-р Милена Стефанова, УИ, С. 2019 (за предпечат) (виж Приложение)

Калфова, Е., „Сближаването в развитието на регионите – мисия възмижна?“, в Калфова, Е. Петров, С. съст. Демократичност, децентрализация и публичен интерес. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на доцент д-р Милена Стефанова, УИ, С. 2019 (за предпечат) (виж Приложение)

Други форми на разпространение

Специално създаден интерактивен сайт за индекса (в процес на разработка

Семинар във формат Разширен катедрен съвет с участието на учени, докторанти, експерти и практики

Включване в част от учебните програми на Магистърска програма Оценка на политики и оценка на въздействие

В ход е подготовка за партньорство с Фондация Фридрих Еберт за разширение и популяризация на индекса

Списък на приложенията към научния отчет

Доклад от кабинетно проучване

Таблицы за обобщение на вторичната информация

Индекс – вариант за апробация

Статии – Калфова, Е. Качеството на управление – основен фактор за реализирането на регионалната политика, в Калфова, Е. Петров, С. съст. Накъде сме тръгнали? Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на професор д.п.н. Тодор Танев, УИ, С. 2018 и Коцева-Тикова, М. Регионална оценка на просперитета и социалния прогрес, в Калфова, Е. Петров, С. съст. Демократичност, децентрализация и публичен интерес. Юбилеен сборник в чест на 60-годишнината на доцент д-р Милена Стефанова, УИ, С. 2019